

Середина року: час підводити певні підсумки

Нелегким видався початок року для більшості лісових колективів. Однією із перших ознак економічної кризи в лісовому господарстві стала слабка конкуренція на ринку деревини, а в подальшому — відсутність заявок на біржових торгах через не платоспроможність покупців. Перед лісівниками Львівщини деревообробники поставили питання зниження ціни на лісопродукцію.

Однак, це було неможливо і економічно необґрунтованим, так як з 1 січня 2019 року держава наклала подвійне оподаткування на лісовий ресурс: рентна плата за кубічний метр деревини та земельний податок за кожен гектар лісової площі, не враховуючи, проводиться там заготівля деревини чи це молоді насадження або природно-заповідний фонд. Крім того, ставку рентної плати підняли на 50%.

Але, не зважаючи на це, підприємство не зупинилося: відсутня заборгованість по заробітній платі, скорочення працівників не допущено. Комплекс лісогосподарських робіт виконано в повному обсязі. А лісівники черговий раз проявили витримку, державницьку позицію, любов до лісу і своєї благородної професії.

То що ж зробили лісівники Сколівського держлісгоспу за 1 півріччя 2019 року?

У першу чергу, висіяно зібране насіння лісових

культур на площі 0,16 га та закладено школу декоративних порід на дорошування в кількості 2,9 тис. шт. Щомісячно проводилось їх прополовання, оскільки бур'яни цьогоріч швидко ростуть.

Ранньою весною на суцільно вирубаних площах посаджено 91 га лісових культур. А це — більше 400,0 тис. шт саджанців різних лісових порід з метою вирощування більш стійких змішаних лісових насаджень. На минулорічних ділянках, де виявлено слабку приживляність, проведено доповнення на площі 110 га і висаджено до 90,0 тис. шт нових саджанців.

На лісових ділянках, де були посаджені молоді культури, які потребували догляду, проведено обжинку та обрубку деревної рослини на площі 91 га.

Для доповнення клонові плантації ялиці білої прищеплено більше 100 саджанців. Ця плантація знаходиться в Любінцівському лісництві та займає площу 5,0 га. Вона

доглянута шляхом рихлення ґрунту біля саджанців, їх підв'язки та обрізки диких пагонів з метою формування розгалуженої крони.

Не залишилися поза увагою і молоді насадження віком до 20 років, які терміново вимагали освітлення чи прочищення від дригорядних малоцінних порід (ліщини, осики, верби, берези та інших). За перше півріччя такою рубкою пройдено 13,9 га.

Одночасно проводились і санітарно-оздоровчі

Там проведено термінові суцільні санітарні рубки з метою своєчасного прибирання пошкодженої деревини обсягом 562 кубометри. Такі насадження виявляються протягом року лісовою охороною під час біжучого лісопатологічного обстеження.

Найбільшим досягненням в охороні лісу протягом названого періоду є не допущення лісових пожеж. Окрім того, кількість незаконно зрізаної деревини є мізерною — 9,5 кубометра.

природного відновлення крінних лісових порід ялиці, бука, клена-явора, а також відібрано кращі дерева для отримання високоцінних сортиментів.

Кінцевою фазою господарювання лісівників є рубка стиглого лісу — голвного користування. За I півріччя 2019 року проведено заготівлю та вивезення деревини в кількості 10,8 тис. кубометра. Слід відмітити, що із погодженого ліміту 42,3 тис. кубометра освоєно тільки 25%. При-

Загальний обсяг реалізованої продукції складає 31,9 млн грн.

Від господарської діяльності Сколівським держлісгоспом сплачено загальну суму податків 11 млн грн. Із них до державного бюджету — 4,9 млн, а до місцевого — 3,3 млн грн. Крім того, єдиного соціального внеску сплачено на 2,8 млн грн.

Незважаючи на економічні труднощі, держлісгоспом продовжується будівництво лісових доріг, яких у I півріччі прокладено 2,1 км.

2019 рік особливий тим, що люди, переважно, занурені у вибори. Кожен кандидат чи політична сила для підвищення свого рейтингу використовують не підтверджену і необґрунтовану, часто надуману інформацію про роботу лісівників, суцільну корупцію і зловживання в лісовому секторі. Дуже хотілося б, аби хоч хтось почув крик душі добросовісних лісівників і посправжньому почав лобювати такі необхідні законодавчі акти. Для прикладу, що дала заборона експорту круглого лісу? Лісівникам чи деревообробникам стало легше працювати? Де економічний ріст, нові робочі місця, де інвестиції?..

Василь ДМИТРИВ,
перший заступник
директора,
головний лісничий
ДП "Сколівське ЛГ".

Ранньою весною на суцільно вирубаних площах посаджено 91 га лісових культур. А це — більше 400,0 тис. шт саджанців різних лісових порід.

заходи в осередках хвороб та шкідників лісу. Шляхом санітарних рубок забрано пошкоджені, сухостійні та зламані дерева, заготовлено більше 6,0 тис. кубометрів ліквідної деревини. На жаль, вона низької товарності, а попит на неї дуже обмежений. Реалізація дров'яної деревини не покриває витрат на її заготівлю. Попри те, сколівські лісівники домоглися приведення лісів до належного санітарного стану на площі 92,1 га.

Переважно, в смерекових лісах виявлено загібель насаджень на площі 15 га.

Особливістю у веденні лісового господарства сколівських лісівників є впровадження передового досвіду швейцарців та німців — рубки перерформування одновікових у різновікові змішані багаторусні деревостани, які будуть продуктивнішими і стійкішими до негативних природних факторів в умовах глобального потепління на планеті. З початку року такі рубки проведено на площі 60 га та отримано 4,2 тис. кубометра деревини. При цьому на цих ділянках залишається вкрита лісом площа, створюються умови для

чина — у відсутності ринку збуту бука, осики, граба, малому попиту на ялицю. А основна проблема — з реалізацією дров'яної деревини.

Суттєвим позитивом на цьому тлі є робота власного лісозаводу у Верхньому Синьовидному. З початку року тут перероблено 9,8 тис. кубометра сировини та випущено продукції переробки на суму 12,3 мільйона гривень, в тому числі на експорт — на 9,0 млн грн. Тут працює у дві зміни 59 осіб, середня заробітна плата яких складає 8750 грн.

Змагалися вальник лісу

5 липня в Ожидівському лісництві ДП «Буське лісове господарство» Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства відбулися XXI обласні змагання вальників лісу. 19 представників державних підприємств лісового господарства області, серед яких 3 юніорів, демонстрували свою вправність у володінні бензопилою та доводили, що саме вони гідні називатися найкращими.

Серед запрошених були присутні: заступник голови Львівської облдержадміністрації Роман Филіпів, перший заступник голови Львівської обласної ради Андрій Білоус, голова Львівської обласної організації профспілок працівників лісового господарства України Василь Максимець, начальник відділу нагляду у СКС та АПК Головного управління Держпра-

ці у Львівській області Віктор Курило, голова Буської райдержадміністрації Петро Мороз, заступник голови Громадської ради при Львівському ОУЛМГ Наталія Писарчук, виконавчий директор Львівського обласного об'єднання організацій роботодавців Михайло Яворський.

Учасники змагалися у п'яти номінаціях: звалювання дерев; обрізання суч-

ків; монтаж нового ланцюга; розкривання стовбура комбінованим різом та точність розкривання.

1-ше місце в категорії «професіонали» виборов майстер лісозаготівель Нивицького лісництва ДП «Радехівське ЛМГ» Володимир Кухта, який набрав 1574,4 бала, 2-ге зайняв майстер лісу Козівського лісництва ДП «Сколівське ЛГ» Василь Рибак — 1510,0 балів, 3-тє посів вальник лісу Заболотцівського лісництва ДП «Бродівське ЛГ» Ігор Прийма (його результат — 1259,9 бала).

Кращим в окремих видах змагання на чотирьох з п'яти етапів став представ-

ник ДП «Сколівське ЛГ» Василь Рибак: «звалювання дерев» — 646 балів, «відокремлення сучків» — 434 бали, «розкривання стовбура комбінованим різом» — 182 бали, «точне розкривання» — 248 балів. Кращим на етапі «монтаж нового ланцюга» був вальник лісу ДП «Радехівське ЛМГ» Володимир Кухта (106 балів).

Переможці обласних змагань будуть представляти Львівщину на XXII республіканських змаганнях, які відбудуться 30 серпня на базі ДП «Тетерівське лісове господарство» Київського обласного управління лісового та мисливського господарства.

Переможці змагань були нагороджені почесними грамотами, цінними подарунками і грошовими преміями не тільки від організаторів, а й фірм-партнерів — ТЗОВ «Нусквага-України» (м. Київ) та дилера фірми «СТІНЛ» — ТЗОВ «Газда» (м. Львів).

При підведенні підсумків було відзначено високий рівень підготовки та організації змагань працівниками ДП «Буське ЛГ», що сприяло їх успішному проведенню.

На завершення усім учасникам побажали, щоб про безпеку праці пам'ятали не лише під час змагань, а й у щоденній роботі в лісі.

Відділ лісових ресурсів, машин та технологій Львівського ОУЛМГ.

Міжнародна співпраця — обмін досвідом

Наприкінці червня, з ініціативи вчених Львівського лісотехнічного університету, професорів Криницького та Лавного, делегація лісівників Львівського управління лісового та мисливського господарства відвідала Німеччину — федеральні землі Саксонії і Бранденбурга.

Основною метою поїздки було вивчення досвіду німецьких лісівників щодо переформування чистих смерекових та соснових насаджень у змішані різновікові багаторічні деревостани. Сколівський держлісгосп, в порядку експерименту, такі рубки проводить у невеликих обсягах з 2014 року, тому делегував для участі в заходах головного лісничого Василя Дмитріва.

державна: федеральна влада приймає відповідне лісове законодавство і, якщо треба, фінансує ту чи іншу статтю видатків, особливо соціальний пакет.

Щодо смерекових лісів, то природні умови ідентичні до Сколівських Бескидів. Ми навіть маємо перевагу в появі природного відновлення ялиці та бука. На відміну від нас, німецькі лісівники були змушені створювати піднамето-

ві перевірки.

Отож, у результаті обміну досвідом присутнім стало зрозуміло, що нам уже давно слід було відмовитися від російського/радянського лісівництва, при якому за основу бралася суцільна вирубка дерев із подальшим створенням чистих насаджень, які, у подальшому, легко піддаються хворобам чи стихійним явищам.

А з 20 по 23 червня делегація польських лісівників з Ольштинського воєводства "Нові Рамуки" зустрілася з представниками ДП "Сколівське лісове господарство" та ознайомила з особливостями ведення лісового господарства.

Рубки переформування — це вибірковий спосіб рубання, при якому лісівництво більше наближене до природи. Ними німці почали займатися 30 років тому, коли науковці-кліматологи підтвердили глобальне потепління на 2 градуси та прогнозували подальше підвищення температури на планеті на 4 градуси до 2050 року. Теперішні насадження не витримують природних катаклізмів і можлива масова загибель лісів на великих площах. Уже зараз, як і в нас, всихає сосна від верхівкового короїда та смерека, яка, крім того, піддається вітровалам.

На противагу нам, німецькі лісівники своєчасно, без довгоочікуваних погоджень у різних інстанціях, забирають пошкоджену, але ще не втрачену технічно придатну деревину. Проблема з реалізацією однакова — європейський ринок перенасичений, а азійський — в стагнації. Але тут на допомогу приходить

ві культури названих порід. Крім того, вони додумалися використовувати птахів, зокрема, сойку, яка любить розносити і ховати по лісі жолуді. За допомогою такого "безоплатного працівника" вони вводять породи дуба звичайного та скельного.

Особливо вражали високі технології у лісозаготівлях — проведення комплексу робіт комп'ютеризованими механізмами — "ХАРВАСТЕРАМИ" та "ФОРВАДДЕРАМИ", а також достатньо розвинена мережа лісових доріг. Це дає можливість дотримуватись усіх природозберігаючих вимог. Щодо обсягів лісозаготівлі, то аналогічний до нашого за площею лісгосп заготовляє 200 тис. кубометрів деревини на рік (при наших 60 тисячах).

Із західного досвіду слід також відмітити довіру до лісничого щодо відбору дерев для рубок: ніхто не піддає сумніву правильність його дій, відсутні нескінченні плани і позапланові

Ще у 2007 році, коли польські лісівники відвідували наше підприємство, у нас фіксувалося масове всихання смерекових насаджень. Перед господарством постало завдання забрати пошкоджені дерева та зміняти породний склад.

Протягом дванадцяти років підприємство успішно впоралось із цією роботою. Зараз масове всихання припинилося.

Тому іноземні гості були приємно здивовані. Вони не побачили сумних гірських крутосхилів. Натомість перед очима спостерігачів постали нові зелені насадження.

Спеціалісти лісгоспу отримали цінну інформацію від польських колег щодо планування та контролю в лісовому господарстві, будівництва лісових доріг, технологічних аспектів вирощування садивного матеріалу в умовах закритого та відкритого ґрунтів.

Прес-служба ДП "Сколівське лісове господарство".

Продовжують прокладати лісові артерії

Останнім часом у роботі лісових господарств району все більше уваги приділяється прокладанню лісових доріг. Це своєрідні артерії, завдяки яким покращується доступ до віддалених лісових масивів. А це, своєю чергою, суттєво сприяє боротьбі зі стихійними явищами, зокрема, лісовими пожежами, та й, загалом, праця лісівників стає значно ефективнішою.

За останні 12 років ДП "Сколівське лісове господарство" було збудовано та відновлено 153 км лісових доріг на загальну суму 16 млн грн. З них 23,6 км — за бюджетні кошти та 130 км — власними засобами.

На 2019 р. підприємством заплановано прокладання 4,7 км доріг із твердим покриттям та 4,0 км — дорожнього полотна на суму 2,3 млн грн. За I півріччя вже пройдено 4,2 км.

Якщо говорити конкретніше, то в урочищі Під Ріг Козівського лісництва прокладено 1,3 км лісової дороги з твердим покриттям; в урочищі Кіндрат Зелем'янського лісництва — 0,7 км; в урочищі Побук Труханівського лісництва — 1,2 км, а в

лежним веденням лісового господарства займатися не було змоги.

Дорога в цьому масиві будуватиметься у складних умовах через крутосхили (25-30 градусів). Окрім того, через те, що це північна сторона гори, земля тут менше прогрівається сонцем і повільніше висихає.

Загалом — це продовження тієї дороги, яку почали прокладати ще 3 роки тому. Роботи проводяться з метою забрати ушкоджений ліс, замінити смеречники на змішані, більш стійкі, лісові насадження. У майбутньому дорога (як і всі інші лісові артерії) дозволить впровадити вибірковий (більш прогресивний) спосіб рубок, практикований нашими за-

Опісля дорога не експлуатуватиметься ще протягом одного року, що дозволить їй осісти й проявити можливі недоліки, які, відповідно, будуть усунені по закінченні цього терміну.

Суттєвим полегшенням роботи з прокладання лісових доріг міг би стати власний кар'єр із виробництва щебеню, позаяк купувати такий матеріал виходить досить дорого. Однак, облаштування кар'єру відповідною технікою вимагає дуже значних фінансових затрат. Отож — це справа на перспективу.

Цього ж дня ми проїхали лісовою дорогою в урочищі Козаківка того ж, Зелем'янського, лісництва. Лісова артерія була прокладена тут ще минулого року та просувається в сторону Івано-Франківщини. Головна мета будівництва — проведення суцільних рубок стиглої та перестиглої (всихаючої) деревини. Вирубку проводить бригада штатних працівників із Труханова (3 осіб), яка у цій сфері має неабиякий багаторічний стаж і дина-

урочищі Глухів Верхньосиньовидненського лісництва — 1,0 км.

15 липня ми побували в урочищі Кіндрат Зелем'янського лісництва. Як розповів головний лісничий ДП "Сколівське ЛГ" Василь Дмитрів, роботи з прокладання дорожнього полотна на цих теренах проходять у смерековому лісовому масиві, якому вже більше ста років. Відтак тут, здебільшого, знаходяться деградовані всихаючі насадження, які слід було рубати ще 20-30 років тому. Однак, через відсутність дорожнього сполучення, на-

хідними сусідами. Після закінчення прокладання основної дороги буде спроектовано так звані "вуса" — великі відгалуження меншої ширини для безпосереднього заходу трельовальної техніки на конкретні ділянки.

Роботи ведуться екскаваторами, які нарізають дорожнє полотно та водовідвідні канали, а також утрамбовують ґрунт. Їхня робота в гірських умовах досить ускладнена, позаяк доводиться стикатися й зі скальними породами та великогабаритними пнями, що призводить до швидшого зношування.

тичний досвід. Середня кількість заготовленої деревини — на рівні 300 кубометрів у місяць. Окрім того, ця ж бригада бере участь і в рубках, пов'язаних із прокладанням лісових доріг, рубках догляду, прочистки. До слова, у лісгоспі 3 лісництва використовують для аналогічних робіт штатних працівників, а 9 інших — приватні структури.

Отож, минула половина року. Підведено проміжні підсумки та скориговано плани. А робота продовжує кипіти.

Ігор ЛЕПЕЦЬКИЙ.
Фото автора.

